

מעצרי ילדים בדוח האו"ם על ילדים פלסטינים

יוני 2026 | עיקרי הממצאים

Hebrew summary of selected findings from the report:

The essence of childhood has been destroyed

Israel's deliberate targeting of Palestinian children in the
Occupied Palestinian Territory since 7 October 2023

אז הורים נגד מעצרי ילדים

הקדמה

ב-18 ביוני 2026 פרסמה ועדת החקירה הבין-לאומית העצמאית של האו"ם בנושא השטח הפלסטיני הכבוש, כולל מזרח ירושלים, וישראל, דוח מקיף שכותרתו: **"מהות הילדות נהרסה": הפגיעה המכוונת של ישראל בילדים פלסטינים מאז 7 באוקטובר 2023**¹. הדוח סוקר את הפגיעה בילדים פלסטינים בתקופה שבין 7 באוקטובר 2023 ל-31 במרץ 2026, ומתמקד בהשלכותיה על זכויותיהם, ביטחונם והתפתחותם.

ועדת החקירה הוקמה בשנת 2021 על ידי מועצת זכויות האדם של האו"ם, ומאז פרסמה שורת דוחות בנוגע להפרות של המשפט הבין-לאומי בישראל ובשטחים הכבושים. בין היתר לאחר מתקפת חמאס ב-7 באוקטובר 2023, פרסמה הוועדה ממצאים שקבעו כי חמאס וארגונים פלסטיניים חמושים נוספים ביצעו פשעי מלחמה ופשעים נגד האנושות, ובהם רצח, פגיעה וחיטוף של אזרחים ישראלים, לרבות ילדים².

בניגוד לדוחות קודמים, שהתמקדו במלחמה בכללותה, זהו הדוח הראשון של הוועדה המוקדש **כולו לילדים**. הוא בוחן כיצד פעולות צבאיות, מדיניות מעצר, תקיפות על מוסדות חינוך ובריאות, עקירה בכפייה, אלימות מתנחלים ופגיעה בתשתיות אזרחיות משפיעות על ילדים פלסטינים בגדה המערבית וברצועת עזה. לצורך הכנתו הסתמכה הוועדה על מאות מקורות מידע, אלפי פריטי מידע פתוחים שאומתו באמצעים פורנזיים, מסמכים רפואיים, חוות דעת מומחים וראיונות עם נפגעים, עדים ואנשי מקצוע, ובהם גם ילדים. הוועדה מציינת כי פנתה 13 פעמים לממשלת ישראל בבקשות למידע ולשיתוף פעולה, אך לא קיבלה מענה.

הממצא המרכזי של הדוח חורג מתיאורם של אירועים בודדים. הוועדה קובעת כי, להערכתה, חלק ניכר מן הפגיעה בילדים פלסטינים **לא היה תוצאה אגבית של הלחימה**, אלא נועד לפגוע בעצם קיומה של האוכלוסייה הפלסטינית ברצועת עזה כקבוצה. מאחר שילדים מגלמים את ההמשכיות הביולוגית והחברתית של הקבוצה, קובעת הוועדה כי קיימות "עילות סבירות להאמין" שהפגיעה בהם היא חלק מאסטרטגיה מכוונת לפגיעה בעתידה של האוכלוסייה הפלסטינית בעזה.

1 Independent International Commission of Inquiry on the Occupied Palestinian Territory, including East Jerusalem, and Israel, "The essence of childhood has been destroyed": Israel's deliberate targeting of Palestinian children in the Occupied Palestinian Territory since 7 October 2023, A/HRC/62/CRP.2, 18 June 2026. זמין ב: <https://www.google.com/url?q=https://www.ohchr.org/sites/default/files/documents/hrbodies/hrcouncil/sessions-regular/session62/a-hrc-62-crp-2.pdf&sa=D&source=docs&ust=1784628414817842&usg=AOvVaw3rBx4atjSxkf-tFkuUsMYe>

2 <https://www.un.org/unispal/document/coi-report-a-hrc-56-26-27may24/>

על אף חשיבותו של הדוח והשלכותיו האפשריות על הדיון הציבורי בישראל, נכון למועד כתיבת מסמך זה הוא טרם פורסם בעברית, ולמיטב ידיעתנו גם לא זכה להנגשה משמעותית לציבור הישראלי. מסמך זה מתמקד רק בפרק הדוח העוסק במעצרי ילדים. אך מעצרי הילדים אינם תופעה מבודדת, וגם הוועדה מעידה כי מדובר בחלק ממכלול רחב של מדיניות ופעולות המשפיעות על ילדים פלסטינים מאז אוקטובר 2023.

מעצרי ילדים בדוח ועדת החקירה של האו"ם

בפרק העוסק במעצרי ילדים מתארת הוועדה מערכת של פגיעות מתמשכות בילדים פלסטינים, החל מרגע המעצר, דרך החקירה ותנאי הכליאה, ועד להשלכות ארוכות הטווח לאחר השחרור. מן העדויות, המסמכים והראיות שאספה הוועדה, עולה כי מדובר בדפוסי פעולה חוזרים הפוגעים בילדים לכל אורך שהותם במערכת המעצר, ולא במקרים חריגים או בודדים.

מעצרים המוניים וסימון ילדים כ"טרוריסטים"

לפי הדוח, מאז אוקטובר 2023 נעצרו ילדים פלסטינים במסגרת מעצרים המוניים הן ברצועת עזה והן בגדה המערבית³. הוועדה מתארת כי במהלך המעצרים ברצועת עזה הופרדו באופן שיטתי נערים בני 12 ומעלה ממשפחותיהם, גם כאשר מסמכי הזיהוי שלהם הוכיחו כי הם קטינים. למרות גילם, הרשויות התייחסו אליהם כאל חשודים בטרור וכאל מבוגרים לכל דבר, מבלי שניתנו להם ההגנות המיוחדות שלהן זכאים ילדים על פי המשפט הבין-לאומי.

הדוח קושר מדיניות זו גם לשיח ציבורי ורשמי שבו ילדים פלסטינים מוצגים כ"טרוריסטים" או "טרוריסטים לעתיד". הוועדה מתארת כי התייחסות זו מטשטשת את ההבחנה בין ילדים לבין לוחמים בגירים, ותורמת ליחס אל ילדים כאל איום ביטחוני כבר מגיל צעיר.

3 על פי נתוני משטרת ישראל לשנת 2025, שנמסרו במסגרת בקשת חופש מידע של המוקד להגנת הפרט, במהלך שנת 2025 בוצעו 19,642 מעצרים של פלסטינים תושבי הגדה המערבית, ובהם 1,795 מעצרי קטינים (1,785 בנים ו-10 בנות).

"עזה מלאה בטרוריסטים, וכל ילד שנולד בה הוא כבר טרוריסט, מרגע לידתו."

נסים ואטורי, סגן יו"ר הכנסת, 30 בינואר 2025
(מצוטט בדוח ועדת החקירה של האו"ם, פסקה 76, עמ' 19).

מעצרים מנהליים והיעלמות כפויה

הדוח מתאר שתי תופעות הקשורות זו לזו: הרחבת השימוש במעצר מנהלי נגד ילדים מהגדה המערבית, והחזקת ילדים מרצועת עזה בניתוק מוחלט מן העולם החיצון.

בגדה המערבית מציינת הוועדה כי מספר הילדים המוחזקים במעצר מנהלי⁴ – כלומר ללא כתב אישום וללא משפט פלילי רגיל – הגיע לשיא חסר תקדים במהלך התקופה הנסקרת. הליך זה מאפשר את הארכת המעצר בצווים מתחדשים, מבלי שהילד או משפחתו יודעים מתי ישוחרר.

ברצועת עזה מתואר מצב חמור אף יותר. ילדים שנעצרו הוחזקו במתקני שב"ס ובמתקנים צבאיים בישראל כאשר מקום הימצאם לא נמסר לבני משפחותיהם, והם נותקו לחלוטין מכל קשר עם העולם החיצון (incommunicado). הוועדה מתארת מציאות שבה משפחות אינן יודעות אם ילדיהן חיים, היכן הם מוחזקים או באיזה מצב הם נמצאים.

אלימות, עינויים והתעללות

הדוח מתאר כי האלימות כלפי ילדים מתחילה כבר ברגע המעצר, אשר במקרים רבים מתבצע במהלך פשיטות ליליות. ילדים סיפרו כי הוכו, נכבלו באזיקונים, כוסו עיניהם והם הועברו בין מתקנים שונים כשהם מנותקים ממשפחותיהם וללא גישה למזון, מים או מנוחה מספקת.

מן העדויות שנאספו עולה תמונה עקבית של התעללות פיזית ונפשית: ילדים תיארו כריעה ממושכת על קרקע סלעית, כבילה באזיקונים עד כדי פציעות ודימום, מכות

4 על פי דוח שירות בתי הסוהר לחודש דצמבר 2025, הוחזקו בבתי הכלא בישראל 180 ילדים פלס-טינים במעצר מנהלי – הנתון הגבוה ביותר שתועד מאז החלו ארגוני זכויות האדם לעקוב אחר מספר הילדים במעצר.

קשות, תקיפות באמצעות כלבים, מניעת שינה, מניעת גישה לשירותים במשך שעות ארוכות, ובמקרה אחד גם חישמול במהלך חקירה. בדוח מובאות גם עדויות על חקירות ממושכות שבמהלכן הופעל לחץ פיזי ונפשי כבד על ילדים. הוועדה מתארת ממצאים אלה כחלק מדפוס רחב של יחס אכזרי ובלתי אנושי כלפי ילדים עצורים.

”הם גרמו לי לעמוד שעות עם הידיים מורמות. קשרו את הרגליים שלי בשרשראות מתכת ואת הידיים באזיקים כל כך הדוקים עד שהן דיממו. ישנתי רק ארבע שעות בלילה על מזרן דק ושמיכה דקה בחורף. חיילים נכנסו עם כלבים, הכריחו אותנו לשכב על הבטן ושיסו בנו את הכלבים. אלה היו הימים הגרועים ביותר בחיי.”

מתוך עדותו של נער פלסטיני בן 15, כפי שהיא מצוטטת בדוח (עמ' 27).

אלימות מינית ומגדרית

פרק נפרד בדוח מוקדש לאלימות מינית כלפי ילדים במהלך המעצר והכליאה. הוועדה מתארת מקרים שבהם ילדים, בנים ובנות, הופשטו בפומבי, אולצו להישאר בבגדיהם התחתונים או בעירום חלקי, וצולמו או הוצגו במצבים משפילים בעוד חיילים לועגים להם.

בנוסף מתוארות עדויות על השפלות מיניות, איומים באונס, אלימות המכוונת לאיברי המין ואף מקרי אונס. הוועדה מדגישה כי אלימות מינית אינה מוצגת בדוח כאירוע חריג או נקודתי, אלא כאמצעי שנעשה בו שימוש לצורך הפחדה, ענישה והשפלה של ילדים פלסטינים במעצר.

תנאי הכליאה

לפי הדוח, תנאי הכליאה של ילדים הידרדרו באופן משמעותי לאחר אוקטובר 2023. הוועדה מתארת צפיפות קשה, תנאי תברואה ירודים, מחסור במזון ובמים, מניעת ציוד בסיסי- לרבות שמיכות וביגוד והתפרצות נרחבת של מחלת הסקביאס במתקני הכליאה. ילדים תיארו ענישה פיזית, עמידה ממושכת בתנוחות מכאיבות והחזקה בתנאים שאינם הולמים את גילם.

אחד המקרים המפורטים בדוח הוא מותו של נער בן 17 מרמאללה בכלא מגידו ב-22 במרץ 2025. על פי ממצאי הנתיחה שלאחר המוות, הוא סבל מתת-תזונה ממושכת, ירידה קיצונית במשקל, סקביאס שלא טופל, התייבשות ודלקת חמורה. הוועדה קובעת כי מצבו משקף את ההידרדרות החמורה בתנאי הכליאה ואת ההזנחה הרפואית שלה היו נתונים ילדים עצורים.

לאחר השחרור

הדוח מתאר כי הפגיעה בילדים אינה מסתיימת עם שחרורם מן המעצר. ילדים ששוחררו מרצועת עזה הועברו לעיתים למעברי הגבול ללא טיפול רפואי, ללא תיאום עם בני משפחותיהם וללא סיוע באיתור קרוביהם, כאשר חלקם שבו לקהילות שנהרסו או לאחר שאיבדו בני משפחה במהלך המלחמה.

הוועדה מתייחסת גם להשפעות ארוכות הטווח של המעצר על ילדים. לדבריה, עינויים, אלימות, בידוד ממושך, ניתוק מהמשפחה ותנאי כליאה קשים עלולים לגרום לטראומה מתמשכת ולהשלכות נוירולוגיות, פסיכולוגיות והתנהגותיות שילוו את הילדים שנים לאחר שחרורם. בכך, הפגיעה במעצר אינה מסתיימת עם פתיחת שערי הכלא, אלא ממשיכה להשפיע על חייהם ועל התפתחותם גם בעתיד.

מעצרי ילדים כחלק ממכלול הפגיעה בילדים בגדה המערבית ובמזרח ירושלים

מסמך זה מתמקד בפרק העוסק במעצרי ילדים. לצד זאת, הוא כולל התייחסות קצרה לשני נושאים נוספים בדוח- הרג ילדים בגדה המערבית ואלימות מתנחלים כלפי ילדים, המסייעים להבין את ההקשר הרחב שבו עוסקת הוועדה בסוגיית מעצרי הילדים.

הרג ילדים בגדה המערבית

אחד הפרקים הבולטים בדוח עוסק בהרג ילדים בגדה המערבית, לרבות מזרח ירושלים. הוועדה מציינת כי בין 7 באוקטובר 2023 ל-20 באוקטובר 2025 נהרגו 213 ילדים פלסטינים בידי כוחות הביטחון הישראליים. עוד קובעת הוועדה כי ריבוי ההרוגים בקרב נערים משקף, להערכתה, מדיניות שלפיה נערים פלסטינים נתפסים כ"טרוריסטים" או "טרוריסטים לעתיד". הדוח מתאר גם הרחבה של הוראות הפתיחה באש, אשר הובילה, לפי הוועדה, לעלייה משמעותית במספר הילדים שנהרגו בגדה המערבית.

אלימות מתנחלים

פרק נוסף בדוח עוסק באלימות מתנחלים כלפי ילדים פלסטינים. הוועדה מתארת עלייה חדה בהיקף אלימות מסוג זה מאז אוקטובר 2023, ומתעדת מקרים של תקיפות פיזיות, חטיפת ילדים, תקיפות מיניות והטלת אימה על קהילות פלסטיניות. לפי הדוח, אלימות זו מתאפשרת על רקע שנים של היעדר אכיפה ואחריות, לצד תמיכה וסיוע מצד רשויות המדינה. מסקנתה של הוועדה היא כי אלימות המתנחלים "אינה מהווה סטייה ממדיניות המדינה, אלא אמצעי ליישומה."

המלצות הוועדה לממשלת ישראל

בסיום הדוח מפנה ועדת החקירה שורה של המלצות לגורמים שונים, ובהם ממשלת ישראל, הקהילה הבינלאומית, מדינות חברות באו"ם וגופים נוספים. במסמך זה בחרנו להביא רק את ההמלצות המופנות לממשלת ישראל בנוגע לסוגיית מעצרי הילדים:

- (1) להפסיק את השימוש במעצרים שרירותיים ובמעצרים מנהליים של ילדים;
- (2) להפסיק עינויים, התעללות ויחס בלתי אנושי כלפי ילדים במעצר;
- (3) להעביר את הטיפול בעניינם של ילדים לבתי משפט אזרחיים ייעודיים במקום לבתי משפט צבאיים;
- (4) להפסיק את תיוגם של ילדים כ"טרוריסטים";
- (5) לפרסם מידע על ילדים עצורים ועל מקום הימצאם ולהעבירו לצלב האדום הבינלאומי;
- (6) ולהשיב את גופותיהם של ילדים שמתו במהלך מעצרים.

אנו קוראים וקוראות לממשלת ישראל ליישם המלצות אלה במלואן ולפעול להבטחת זכויותיהם והגנתם של כל הילדים בהתאם למשפט הבינלאומי.

הבהרה: מסמך זה הוא תרגום ותמצות שנערכו מטעם הארגונים החתומים לפרק העוסק במעצרי ילדים מתוך דוח ועדת החקירה העצמאית של מועצת זכויות האדם של האו"ם בנושא ילדים פלסטינים (יוני 2026). אין מדובר בתרגום רשמי או מלא של הדוח. התרגום, התמצות, העריכה ואופן הצגת הדברים הם באחריות הארגונים החתומים, בעוד שהממצאים, המסקנות וההמלצות המובאים בו הם אלה של ועדת החקירה. בכל מקרה של אי-התאמה, הנוסח האנגלי של הדוח הוא הנוסח הקובע.

מסמך זה מתמקד בפרק אחד בלבד מתוך דוח רחב היקף, העוסק במכלול הפגיעות בילדים פלסטינים מאז 7 באוקטובר 2023. אנו ממליצים לכל מי שמבקש להבין את ממצאי ועדת החקירה במלואם לעיין גם בדוח המלא, המרחיב בנושאים נוספים ובהם הרג ילדים, פגיעה במערכת הבריאות והחינוך, עקירה בכפייה, רעב, אלימות מתנחלים והשלכותיהן ארוכות הטווח של פגיעות אלה על ילדים.

דו"ח זה נכתב על-ידי ארגוני זכויות אדם אשר עיקר המימון של חלקם מגיע מישויות מדיניות זרות. רשימות התומכים מפורטות באתרי האינטרנט של הארגונים ובאתר רשם העמותות.